

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 2 ft 60 kr.
Félévre 1 „ 30 „
Negyedévre 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felolós szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Scitovszky János.

Vajmi nehéz a mi helyzetünk, lik e rovatban hétről-hétre élő vagy elhunyt férfiak közéleti szerepléséről számolunk be. Nehéz azért, mert a feltűnni vágyók nagy serege közül nem kis munkába kerül jól kiválasztani azokat a férfiakat, akik érdemeket szereztek arra nézve, hogy a nagy közönség is tudomást vegyen a közjóra irányuló munkásságukról. Ezek a férfiak szerényen félrehúzódnak az ünnepelés elől. Ilyen férfi Scitovszky János Nógrád vármegye volt alispánja, a ki mint birtokos ember közhivatalt vállalt megyéjében. De csakhamar belátta, hogy a közhivatali állással Magyarországon együtt jár az, hogy a mindenkori kormányok hű uszályhordozójává kell lenni.

Scitovszky János igazi magyar jelleme ezt nem tűrte s mint alispán is egész őszinte magyar szókimondással mondta meg véleményét a főispánnak és miniszternek. Ezért oda kellett hagynia az alispáni széket, Scitovszky odahagyta azzal a tapasztalattal, hogy Magyarországon, ha igazszólvó vagy és véleményedet bátran kimondod, betörik a fejed.

Scitovszky János most nőincsi birtokán gazdálkodik s ha reá ér, bejön Budapestre a gazdák gyűlésére, mely gyűlések tanácskozásait meleg érdeklődéssel kíséri, ritkán szólal fel, de ekkor is szavait a gazdag élettapasztalat és kerek ma-

gyaras szókimondás jellemzi. A földmives nép ügye-bajai iránt mindig nagy érdeklődést tanúsított már mint nógrádmegyei alispán, a gazdák gyűlésein a Köztelken tevékeny részt vett s a tanácskozások sikeréhez nagyban hozzájárult. Megyéjében pedig a köznép érdekeit tartotta szem előtt folyton, miért is ritka népszerűséghez jutott.

Scitovszky János az elhunyt Scitovszky János bibornok hercegprimás unokaöcscse, született Pécsen 1850-ben. Gimnáziumi tanulmányait Budapesten, a piaristáknál végezte, jogi tanulmányait pedig a pesti egyetemen. 1872-től 1875-ig a nógrádi járás szolgabirája volt. 1878 és 1881-ben a nógrádi kerület képviselői mandátumát vállalta el s a nemzeti párthoz csatlakozott. 1884-ben megválasztották Nógrádmegye alispánjává. Ez állást 1895-ig viselte. Mintaszerűen töltötte be hivatását, megkészszerzte a pénztárakat, rendezte a kórházi ügyeket. Ritka népszerűséghez jutott. 1894-ben Ő felsége a király a vaskorona-rend-

Scitovszky János.

del tüntette ki. Legujabban a nógrádmegyei ellenzék tiszteletbeli elnökévé választotta. Ez idő szerint közérdekű tevékenységének színtere főként az országos gazdasági egyesület, a hol egyike azoknak, akikre a mai mostoha gazdasági viszonyok javítása s a kisemberek felségélése körül igen szép hivatás vár.

A zseb politikája.

A politika lehet csunya és lehet szép; ez egyedül az eszközök megválasztásától függ. A csunya politika is elnézhető akkor, ha haszonnal jár. A mi kormányunknak csunya a politikája, mert piszkosak az eszközei. Ezt tudjuk. De ezt még mindig elnéznénk, ha azt tapasztalnánk, hogy a nemzet legalább anyagilag fejlődik, gyarapodik, halad.

Am azt tapasztaljuk, hogy Magyarországnak a népe veszedelmesen szegényedik. A birtokos osztály züllik, a föld tele van adóssággal; a kisiparos a verseny nyomasztó terhe alatt irigykedve gondol vissza a régi jó időkre; a munkásnép elégedetlensége pedig már egész forradalmat szült. Ez bizonyos, hogy így van, bármit is beszéljenek a hivatalos számadatok és kimutatások. Bizonyos tehát, hogy az a politika, a mely vezet az országot, rossz. Csunya, de jó volna, ha a zsebünk nem volna üres. De így piszkos és rossz, mert az erszényünk évről-évre laposabb.

Mitől telhetik meg ez a lapos zseb? Hát először a gazda termésének az árából. Másodsor pedig az iparos készítményének az árából. A gazda termel, az iparos pedig feldolgozza a termést. Ezt még a maga erejéből teszi, senki neki nem segít benne, csak a jó Isten. Az árut azonban el is kell adni, még pedig jó részét a külföldnek, mert magunk közt nem találunk elég vevőt. Ehhez aztán már politika kell, a zseb politikája. Ha ez a politika olyan, hogy mellette nem marad lapos az erszényünk: akkor jó; ha azonban azt tapasztaljuk, hogy a mi zsebünk tartalma a szomszéd zsebébe vándorol és nem kerül vissza hozzánk: úgy ez a politika rossz.

A külállamokkal (Ausztriát is ide értve) való kereskedelmünket évről-évre több veszteséggel zárjuk le. Azaz mindinkább többet adunk ki a szomszédainknak azért, a mit tőlük veszünk, mint a mennyit ők adnak nekünk azért, a mit tőlünk vesznek. Miért van ez? Kevesebbet termelünk talán? Dehogyan! Ha csapás nem ér, évről-évre növekedik a termelésünk eredménye is. Vagy az iparunk tudna kevesebbet előállítani? Szó sincs róla, hiszen ipari termelésünk is folyton emelkedik. Avagy talán jobban élnénk, mint eddig? Ennek meg éppen a fordítottja áll.

Más itt a hiba. Az a hiba, hogy rossz kereskedők vagyunk. Mi megengedjük a szomszédnak, hogy nálunk árulja el a portékáját, a miből pedig nekünk is elég van. Üzlettársunk, Ausztria, ipari cikkekkel eláraszt bennünket. Ez egész ingyen jut hozzánk. Szerbia, Románia s Oroszország pedig olcsón hozzánk férközhetik a gabonájával. A mi piacunkon gseftel a fél Európa. A vámunk úgy van megalkotva, hogy védi az ipart. De nem a mi iparunkat, mert ezt ügyis-

agyonnyomja Ausztria. Bennünket tehát nem véd s mégis mi hozzuk meg az áldozatot érte, mert a Nyugat azt mondja: ha ti véditek előlem az iparotokat, én védem magamat a ti nyers-terménytek ellen. Keleten megint az Ausztria ipari cikkei számára van piacra szükség. Hogy tehát az osztrák eláruhassa portékáját Keleten, megengedjük cserébe, hogy a Kelet meg a nyers-terményét sózhassa a nyakunkba. Ausztriának e mellett jó dolga van. Ő búzát, hust akar venni. Azt olcsón kapja. Csipkét, pántlikát akar eladni. Bö piacza van hozzá. Ellenben mi, a kik búzát és hust termelünk, itt is, ott is csak veszteszünk. Nekünk csak venni könnyű, eladni nehéz.

Magyar ember a saját piacán egész raktárában vájkál az idegen cikkeknek, de a magyar cikkek vajmi nehéz idegen piacra jutni. Hát ez rossz kereskedés, s az a politika, mely ennek a kereskedelemnek irányt ad, hibás és haszontalan. Ez a hibás politika a 67-es alapon nyugszik, mert míg gazdasági közösségben vagyunk Ausztriával, addig nem üzhetünk a saját zsebünkre kereskedést. Hibás tehát az alap is. De hibás az is, a ki görcsösen ragaszkodik ehhez az alaphoz: a szabadelvű kormány, mert látja, hogy az ország rossz üzleteket köt és szegényedik. A mai kormány teljesen hasonló a rossz-hiszemű kereskedőhöz, a ki maga készíti elő saját házának a bukását. Rosszhiszemű kereskedő pedig elcsapást vagy becsukást érdemel.

Országgyűlés.

Nehézkesen, unalmasan, folytatta a képviselőház mult héten az állami költségvetés részletes tárgyalását. Apró vitatkozások keletkeztek közben, de ezeknek sem az volt a céljuk, hogy a költségvetés egyes tételeinél megtakarításokat érjenek el, hanem inkább egyes visszás esetekre, szabálytalan állapotokra hívták fel a felszólalók a kormány figyelmét. Azzal, hogy a költségvetés egy-két millió forinttal több vagy kevesebb legyen, nem sokat törődött a Ház. Az ellenzéknek dereka nem véve részt a vitában, az egész tárgyalás menete inkább kicsinyes kötékedésekből állt ki. Hajh, hol vannak azok a régi idők, mikor nagy szellemek, a nemzet véréből fakadt hazafiak mérték össze a Házban tudásuknak nehéz fegyvereit, s az ország igazi érdeklődéssel leste, merre fog eldőlni a kifejlődött szellemi harc. Ma senki sem kíváncsi, mert bármi legyen is szóban, tudjuk, hogy a többség feláll, a többség szavaz s a többség győz.

Részletes tudósításunk egyébként a következő:

A belügyi tárcza tárgyalásánál a *közbiztonság* tételénél Sima Ferencz kifejti, hogy a rendőrök és esendőrök szaporításával nem lehet a népet megnyugtani. Követeli az általános választási jogot, a mely a nép igényeit kielégitené.

A közjótékonyág tételénél Meltzer Vilmos: A szégyényügy kérdésével foglalkozik, mely nagyon is rendezetlen. Az ország különböző részeiről szomorú és lesújtó hírek érkeznek a nép nyomoráról, inségéről. Azokat tanulságokat, a miket ezen a téren szereztünk, ne felejtjük el, hanem okuljunk rajta. Nem tartja helyesnek azt, hogy az államtól várjanak mindent. Leghelyesebb a társadalmi alapon való szervezés, de magának a hatóságoknak kell itt kezdeményezni, a társadalomra támaszkodva.

Mócsy Antal az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének összeírására a költségeket nem szavazza meg, mivel a kormány közegei az összeírást nem végezik el lelkiismeretesen, hanem nagyon sok visszaélést követnek el e téren. Ezért határozati javaslatot nyújt be az íránt, hogy a Ház utasítsa a belügyminisztert, hogy minden évben, még január hó folyamán terjesszen a Ház elé kimutatást az országgyűlési képviselőválasztókról.

Sima Ferencz uttal arra, hogy van olyan választókerület, melyben 160 választó van és van 6000 választóval bíró kerület. Kér törvényhozási intézkedést, mely a választókerületek kikerekítését és a cenzus egyenlősítését szabályozza, mert lehetetlen továbbra is fentartani azt az állapotot, hogy egyes megyékben 20 forint, másutt meg 11 krajczár legyen a cenzus.

Perczel belügyminiszter kijelentette, hogy a kormány szándéka a választási cenzus egységesítése és kiterjesztése, valamint az is, hogy a választók névjegyzékének egy példányát mindenütt az illető királyi közjegyző hivatalában őrizzék és ott akárki akármikor másolatot kaphasson. Ezt általános helyesséssel fogadták.

A belügyi tárca többi tételeit minden vita nélkül elfogadták s áttérték a **kereskedelmi tárca** tárgyalására.

Major Ferencz szavá teszi az iparigazolványok kiadásánál előforduló félszedségeket, az iparhatóságok bajait, az ipari oktatás hiányait. Majd sürgeti az ipartörvény és a vicinális vasutak törvényének revízióját. Hangsúlyozza a kisipar segítését és a víziutak szabályozását. A költségvetést nem fogadja el.

Molnár János a vicinális vasutak tultengését hibáztatja. A vicinálisok a kisebb helyek forgalmát elterelik a nagyobb városokba és ez is a kisipart sújtja. Kéri a minisztert, hogy csak oly vidéken engedélyezzen vicinális, a melynek minden községe beleegyezik létesítésébe. Panaszodik, hogy a levélhordók, kik csak vasárnap délután kapnak szabadságot sohasem mehetnek misére. Kéri, hogy a postai és vasúti alkalmazottak legalább minden harmadik vasárnap délelőtt szabadságot kapjanak. A költségvetést nem fogadja el.

Ezután a kormánypártnak vagy öt ifju szónoka mondotta el beszédecskéjét a költségvetés mellett; a Ház teljesen közömbösen hallgatta őket végig. **Dániel Ernő** azonban felhasználta az alkalmat arra, hogy többféle kijelentést tegyen. Így kijelentette, hogy a textilipar megteremtését nem tartja állami föladatnak; törvényjavaslatot fog benyújtani egy új tengeri hajósvállalat segítése és az ipartörvény revíziója, valamint a biztosítási ügy rendezése dolgában, a vicinális vasúti törvény revíziójára értekezletet hív össze, végül Budapesten egy nagyszerű hajókikötőt óhajtt építtetni.

Ezután **Wlassics Gyula** vallás- és közoktatásügyi miniszter letette a Ház asztalára a lelkészek jövedelmének kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot, melyet

a pénzügyi és közoktatásügyi bizottságokhoz utasítottak.

Mély csendben, kevés érdeklődés mellett folytatta és fejezte be ezután a képviselőház a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását, melyhez az egyes tételeknél **Thaly Kálmán**, **Major Ferencz**, **Olay Lajos**, **Kállay Lipót** és **Kossuth Ferencz** szóltak, ez utóbbi káros hatását fejtegetve annak az esetleges intézkedésnek, hogyha a kormány a postai szállítás díját felemelné. **Dániel Ernő** kereskedelmi miniszter válaszolt az észrevételekre, mire a Ház a kereskedelmi tárca költségvetését részleteiben is megszavazta. Rögtön áttért a **földmivélsügyi** tárca költségvetésére, az e körül kifejlődött vitát azonban egyszerre és összefüggőleg lapunk legközelebbi számában fogjuk ismertetni.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A 48-iki törvények félszázados évfordulója. A képviselőház a napokban tárgyalta több vármegyének a 48-iki alkotások 50 éves évfordulójának megünneplése iránt beadott kérvényét **Thaly Kálmán** rámutatott arra, hogy a kérvények közül kettő nemcsak a 48-as alkotások megünneplését kéri, hanem *márczius 15-ének örök időkre való nemzeti ünnepé tételét is.* Ez helyes volna. Mert nemzeti ünnepünk egy sincs. A protestánsok szent István napját nem ünnepelhetik meg. Bejelenti a szónok, hogy a miniszterelnök által bejelentett előterjesztések tárgyalása idején a szélsőbal követelni fogja a márcziusi nap megünneplését. **Bánffy** báró miniszterelnök kijelenti, hogy a 48-as alkotások 50 évi fordulójának megünneplése dolgában rövidesen előterjesztést tesz, akkorára kéri tehát a vita elhalasztását. A miniszterelnök tehát megint elodázta a dolgot. Pedig már alig egy hónap választ el bennünket a nevezetes időponttól. Vajjon lesz-e addig idő arra, hogy méltóan előkészülhessünk arra a nemzeti ünnepélyre? A kormány persze ezzel mit sem törődik, mert az ő szemében mindegy: márczius 13., vagy 15. s azt szeretné talán a legjobban, hogy ha várnánk még egy kicsit s aztán egy szép majális alakjában rónánk le kegyeletünket a 48-as törvények alkotóinak szelleme iránt.

Üres a Ház. Már t. i. a képviselőház és nem a kávéház. Ez a törvényhozás fő munkaideje, mikor a költségvetést tárgyalják. De hogy milyen buzgóan teljesítik kötelességüket honatyáink a főmunka időben, mutatja az a körülmény, hogy a hó 5-én, a vármegyék kérvényei tárgyában szavazásra kerülvén a sor, midőssze 92 képviselő vala jelen, tehát a Ház nem volt határozatképes, mert ehhez legalább 100 képviselő jelenléte szükséges. Kérdjük, hol jár a képviselők háromnegyed része akkor, mikor a nemzet anyagi sorsa fölött kellene tanácskozni? Szegényembert elcsapják, ha a kötelességét nem teljesíti; a képviselők azonban, a kik kiváltságos helyzetet élveznek, úgy látszik nem érzik, hogy a kiváltságos helyzet kötelességeket is von maga után.

A „Független Ujság“ regénymelléklete.

Regénymellékletünk közlését már a mult számunkban megkezdtük. Tapasztalni fogják előfizetőink, hogy a jelen számunkhoz csatolt regénymelléklet finomabb, illetve vastagabb papirosra van nyomva, mint az első volt. Átláttuk ugyanis, hogy az első ízben használt papiros a nyomás átütötte magát, a mi itt-ott nehezen olvashatóvá tette a betűket. Igyekezünk tehát rögtön ezen a hibán is javítani s most reméljük, előfizetőink e tekintetben is meglesznek mellékletünkkel elégedve.

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük január hó végével lejárt, és akiknek ez évi 5-ik számunkban póstautalványt melékelünk, felkérjük, hogy ezen utalvány felhasználásával előfizetésüket megújítani sziveskedjenek, annál is inkább, mert ez az utolsó szám, a melyet ezen t. előfizetőink kapnak.

Emlékeztető az 1848 49-es napokra. 1849 február 13. Eszék város Nugent serege előtt megadja magát.

1849 február 16. A szerbek fölkelő seregét Horgosnál (Csongrádmegye) Derra őrnagy rövid küzdelem után szétveri.

1849 február 17-én pedig Klapka György arat győzelmet Kompoltnál és az osztrákok tulnyomó hadát megveri.

1849 február 18-án Kiszácsnál a honvédsereg visszaszorítja a szerb fölkelő seregeket.

1849 február 19. A Pestre vonuló Coudonhove császári őrnagy hadosztályát Dessewffy ezredes vezérsége alatt álló honvédség teljesen szétveri.

Udvari bál Budapesten. Február 19-én nagy udvari bál lesz a budavári királyi palotában, hol a királyné Ő felségét Mária Jozefa főherceggasszony fogja helyettesíteni.

Az özvegy trónörökösné e hó derekán Budapestre jön. Ez alkalommal meglátogatja az országos lelenzházat s annak nagytétényi katolikus árvaházát. A fenséges asszony valószínűleg megjelenik a budapesti hatholikus kör által rendezett azon a nagyszabású hangversenyen, a melyet ott e hó 18-án rendeznek a nagytétényi árvaház s a László gyermekotthon javára.

Eltűnt ezrek. A nezsideri állomásról a póstaküldemények közül egy 7 ezer forintról szóló takarékpénztári könyv és hét ezer forint készpénzt tartalmazó csomag e hó 5-én eltűnt. Az állomás alkalmazotta a postakocsisra gyanakodnak, a kit a csendőrség le is tartoztatott.

Megjelent a Karikás bácsi könyve, most folyik a csomagolása úgy, hogy az eddigi megrendelők rövidesen kézhez kapják. Igen szépen sikerült a könyvecske, a képek pompásan festenek, roméljük, mindenki meg lesz elégedve vele. Megrendeléseket a kiadóhivatal még továbbra is elfogad. Megjegyezzük, hogy Karikás bácsinak könyve megjelenése alkalmából üzenete van a „Független Ujság“ előfizetőihez, a mi lapunk hirdetési rovatában olvasható.

Megfagyott utasok. Alexi József és Pavliczki György nagy-eőri lakosok Zsolnáról utaztak a napokban hazafelé gyalogszerrel. Utjuk megrövidítés végett letértek az országutról és egy erdőn keresztül vezető ösvényen gyalogoltak. Menetközben nagy hózivatar kerekedett, mely az ösvénynek minden nyomát eltüntette, s lassanként az éj homálya is rájuk borult. A két utas a sűrű rengetegben kimerülve pihenőt tartott egy fatörzsön, a hol őket a másnap arra járó favágók megdermedt állapotban halva találták.

Az aradi utcái harcz emléke. Aradon e hó 8-án ünnepelték meg negyvenkilenszedik évfordulóját az aradi utcái harcznak. A házakon mindenütt gyászlobogók voltak, a templomokban gyászistentiszteleteket tartottak az elesett hősökért.

Gyilkossági kísérlet. A minap Debreczenben Kis Ferenc részeges asztalosmester Zsadányi Istvánné nevű lakásadónéjára háromszor rálőtt, mert ez tőle hátralékos házbér-tartozását követelte. A három lövés közül csak az utolsó talált, a mely Zsadányinének a vállát sértette meg, de nem veszélyesen. A merénylő, — ki minden valószínűség szerint ez alkalommal is részeg volt — a tett után elmenekült. Az azonnal értesített rendőrség rögtön keresésére indult, de daczára az egész éj folyamán folytatott kutatásnak, a merénylőt nem sikerült megtalálniok. Nem lehetetlen, hogy Kis elemésztette magát, mert a töltött revolverét is magával vitte.

A hol nincs adóhátralék. A pénzügyminiszteriumhoz az adófizetésekről beérkezett jelentések szerint Mező-Tárkány az a boldog község, a hol semmi adóhátralék sincs. Mező-Tárkány község a mult év végéig az összes állami, megyei és községi adókat és pótdókat befizette s nemcsak egy krajczár hátraléka nincs, de még 1 forint 80 krajczárt tul is fizetett. — Ez a község különben nem áll egymagában, mert Somogy vármegye egész területén nincs adóhátralék.

Gyilkos golyó. Polin Péter zombori vendéglős betért Reimann J. és társa puskaműves üzletébe s revolvert akart vásárolni. Csak a 13 éves tanuló Bogisich volt az üzletben, a ki tett is eléje néhány revolvert, a miket a vendéglős próbálgatni kezdett. Egyszerre csak a revolver a Polin kezében elsült s a golyó a tanuló mellébe furódott, ki holtan rogyott össze. Polin maga jelentkezett a bíróságnál.

Deák Ferencz tollkése. Deák Ferenczel történt. A tollkését Zalaegerszegen feledte a vendéglős asztalán, a hol ebédelt. A mint észrevette a hiányt,

rögtön sürgönyözött egyik ismerősének, hogy menjen el a vendéglőbe, s ha megvan ott még bieskája, kérje el és küldje azonnal Budapestre. Az ismerős épen nem volt odahaza, tehát nem tehetett semmi intézkedést. A türelmetlen Deák ennél fogva még egyszer sürgönyözött, de most már a vendéglősnek. Az aztán visszafelelt azonnal, hogy színét sem látta a bieskának.

Eppen egyszerre nyitott be Somsich a sürgönyvel. Deák panaszkodva említé, hogy a bieskája most már oda van.

— Talán valami emlék volt?

— Nem az, egy forintért vettem a Váci-utcán.

— Hát a sürgönyözés mibe került?

— Egy forint hatvan krajczárba.

— És most még sínes meg a bieska. Nem tudtál inkább egy ujat venni?

— Tudtam volna biz' az . . . mondja az öreg ur elgondolkozva, ha magyar ember nem volnék. De így eszembe sem jutott.

Rablóbanda Öcsödön. Öcsöd békésmegyei községben, Szoboszlai Lőrincz volt esendőrt lopáson érték s Fogyi nevű társával együtt letartóztatták. Vallatára fogták őket s kiderült, hogy 18 rablást követtek el. Éjjel a börtönből sikerült nekik kiszökniök, bár kezök bilincsebe volt verve és elmentek Molnár Benedek jómódu gazdához és községi virilistához, a ki sokszor tanácsbeli is volt, a ki a bilincseket lereszeltte. Erre Molnárnál házkutatást tartottak s kiderült, hogy orgazdájuk volt s a lopott árukból valóságos raktárt találtak nála. A bandának 16 tagja volt. Még számos elfogatás várható. Molnár leleplezése nagy feltűnést kelt a vidéken.

Halott a szür alatt. Érdekes eset játszódott le a debreczeni állami anyakönyvi hivatalban — a minap. Egy újföldi gazda állított be a hivatalba és nagy bőbeszédűséggel előadta, hogy az új szülött gyermeküket akarja bejelenteni. Mikor azonban fölszóltatták a hivatalbali urak, hogy az adatokat diktálja be, a mi emberünk ilyen beszédre fakadt:

— Hát kérem, nem úgy van az, mert a gyerek a mint megszületett, mindjárt megis halt, aztán el is hoztam magammal, hogy egyuttal temettessék is el.

Persze nagy lett az ámulás, mikor a gazda felakarta szűrét és kivette alóla a holt gyermeket. Oda tette eléjük az asztalra, hogy gondoskodjanak az eltemetéséről. A hivatalbali uraknak csak nagy nehezen sikerült megértetni vele, hogy az eltemetés nem a hivatal dolga, hanem az ő kötelessége.

Kifosztott földmives. Gőzse Péter földmives a múlt héten a fővárosba érkezett, hogy egy Lipót-köruton lakó ismerősét meglátogassa. A déli vasut pályaudvarába érkezett meg, de miután teljesen járatlan volt, betért egy közeli pálinkamérésbe, hogy utbagazítást kérjen. Itt találta Pillinger János harmincz éves napszámost a feleségével, Pötös Terézzel, s melléjük letelepedett. A pálinkázás közben elmondja

járatlanságát, mire a házaspár felajánlotta szolgálatát az elkísérésre. Estefelé el is indultak s Pillinger mindenféle mellékutezán vitte keresztül, míg végre sötét helyen tíz krajczárt kért tőle kölesön. Gőzse elővette erszényét, a melyet aztán kikapott kezéből s késével fenyegetőzve elmenekült. A rendőrség a derék házaspárt még az este folyamán elfogta. A rablott pénzzel, mely össze-vissza néhány forintot tett ki, Pillingerék a Szemlő-hegyen levő Zöld jáger című koreszmába mentek, a hol Pillinger oly garázda módon viselkedett, hogy ki is dobták. Tagadja bűnösségét, felesége azonban ellene vallott. Mind a kettőt fogva tartották

Halál egy lakodalman. A biharmegyei Szakál községben egy lakodalom alkalmával a násznép között lövöldöztek. Egyszerre egy Balog Vincze nevű 15 éves fiu lövéstől találva, velőtrázó sikoltozással esett össze s pár pillanatnyi haláltusa után meghalt. A mulatságnak természetesen azonnal vége szakadt. A esendőrség a nyomozást megindította s az esetről egy a kir. ügyészséget, mint a vizsgálóbíró azonnal értesítették. Nagyon valószínű, hogy a hatóságok most már ennyi végzetes szerencsétlenség után érelyesen fel fognak lépni az annyi veszedelmet okozott éppen nem szép népszokás ellen.

Márczius emléke Bécsben. A nagy márczius emléke az 1848-diké, nem vesztet ki a szivekből soha, annál kevésbé azokéból, a kik tanui, részesei voltak maguk is 48. márcziusának. Vannak még Bécsben is, a kiknek öreg szive hangosabban dobog föl s megtörő szemük föllángol, ha arra gondolnak, hogy a szabadság tavasza most tér vissza ötvenedszer. A híres bécsi legió tagjai ők, melynek halálfejes csákói ott villogtak a magyar szabadságharcosok sorában is. A bécsi légió egykori tagjaihoz fölhívását, a melyben fölszóltják a régi legionáriusokat, hogy ha él még szívükben egy szomernyi a régi idők emlékének, gyűljenek össze márczius 12-dikén emlék-lakomára.

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Pontos cím:
**ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR**
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecsavágók **Morzsolók**

GAZDASÁGI DOLGOK.

Mi is az a szocializmus.

Olvasóink közül sokan fordultak hozzánk, magyarozatát kérve annak, hogy mi is tulajdonképpen az a szocializmus? Mert manapság mindenki erről beszél, de kivált a nép között kevesen tudják, hogy mi is ennek a szónak az igazi jelentősége. Már pedig ha ezt nem tudják, akkor semmit sem tudnak, mert hisz nem ismerik magát a fogalmat, a czélt sem, a miért küzdeni akarnak, nem tudják, hogy milyen volna az az állapot, a melyet teremteni akarnak, s nem tudják, hogy mi volna annak a következménye.

A tapasztalt élénk érdeklődés e tárgy iránt arra indított bennünket, hogy egy cikksorozatot indítsunk meg, a melyben röviden elmondunk egyet-mást a szocializmus felől, annak okairól, a mozgalom természetéről s jövőjéről. Ennél a magyarozatnál bennünket nem vezet semmiféle mellékes érdek, csak az igazság érzete s a hazaszeretet. Ha tehát többekkel nem is egyeznénk meg egyben-másban, azért ellenséget egymásban ne keressünk, mert hisz azért mégis csak egy Istenünk, egy hazánk marad nekünk s az igazságot is egyformán szomjuhozzuk.

Az első kérdés tehát, a melylyel megkezdjük a magyarozatot, az, hogy mi is voltaképpen a szocializmus?

Mióta gondolkozni tudunk, nem volt talán ember, a ki egyszer-másszor rá ne gondolt volna arra, hogy: „lám ő egész nap a legyet veri a talpán s mégis jólétnek örvend; én pedig minden erőm megfeszítésével dolgozom, s mégis szükségét szenvedek. Miért is nincs közöttünk valami földi gondviselés, a ki igazságot csinálna?” A ki így gondolkozik, az már öntudatlanul is a szocializmus eszméjét melegengeti. Mert a szocializmus nem más, mint a világ mai sorjával elégedetleneknek az a vágya, hogy legyen olyan rend, mely szerint mindenki egyformán dolgozzék s mindenki becsületes munkájának érdeme szerint részesüljön a földi javakban; ellenben ne legyenek nyomorgók és duslakodók, elnyomottak és elhatalmasodottak. Ám de ki csinálja meg ezt a jobb rendet? Hol keressük azt a földi gondviselést, a mely az emberek között az eszmeileg oly annyira szép egyenlőséget létrehozza?

A szocialisták egy része azt mondja, hogy maga az állam legyen ez a földi gondviselés. Vegyen a kezébe mindent: gazdaságot, kereskedést, oktatásügyet, szegényügyet és ekképen gondoskodjék minden egyes polgárjának a sorsa felől.

A szocialisták másik része azt mondja, hogy az államhoz mindig a hatalmasabbak fognak közelebb állani, csináljuk meg tehát a jobb rendet ma-

gunk közt: a társadalomban. Alakítsuk át a társadalmat a mi czélunkhoz képest, mert mai szervezetében rossz és igazságtalan.

A szocialisták tehát már a megvalósítás tervének kezdeténél is eltérnek egymástól, még több ágra szakadnak azután a kivétel módozatainak megállapításánál. A czél azonban egy: s ez az emberi sorok között látszólagos igazságtalanságok kiegyenlítése. Nagyon szép és emberi czél, vágya minden nemes léleknek, csak hogy a valóságban még a világ teremtése óta sem sikerült elérni. Nem is fog sikerülni soha, mert a kinek vagyona van, azt megtartani igyekszik. A ki munka nélkül akar megélni, azt az egészséges társadalom kilöki magából. Azért a kik a vagyoni egyenlőség elérését hirdetik, tudva hazudnak és czéljuk csak a tudatlanok félrevezetése. Hogy miért, arról legközelebb beszélünk.

Gyorsítsuk állataink fejlődését.

Különösen a nyugati származású szarvasmarhánál meg a sertéseknél nagyon fontos dolog, az állatok fejlődését siettetni, mert mennél gyorsabban fejlődnek azok, annál hamarabb forog a beléjük fektetett tőke s így bizonyosan nagyobb kamatot hoz, mintha hosszasabban fekszik benne az állatban. Láthatjuk is ma már kiállításokon s állatszempléken, hogy a pirostarka egy éves szimmenthali bika oly módon van kifejlődve, miként azelőtt a 2 évesek sem voltak s tapasztalhatjuk, hogy ilyen jól fejlődött bikáért oly nagy árat kérnek és fizetnek is, a minőről fogalmunk sem volt, mert jól megjegyzendő, hogy minden állatnál — talán az egyedüli angol telivérlovat kivéve — első sorban a testi nagyságot fizetik meg.

Az igyekvő gazdának tehát törekednie kell nagy állatokat nevelni, ugy azonban, hogy elérhető testi nagyságukat lehetőleg fiatal korban ériék el. Az a kérdés már mostan, hogy vihető ez keresztül.

Mindenekelőtt olyan fajtát kell tenyésztésre választani, melynek tulajdonsága a gyors fejlődés. A szarvasmarhák közül például a pirostarka fajták bírnak a gyors fejlődés tulajdonságával. A magyar marha már lassabban fejlődik s ha ezt átalakítanók gyorsan fejlődő fajtává, jó tulajdonságából, nevezetesen szilárdságából, edzettségéből, erejéből sokat vesztené. A második kellék a jó táplálás s ez az, a mit a magyar gazda nem akar megérteni s folytonosan azt hangsúlyozza, hogy azért nem akar sokat etetni állataival, mert az sok pénzbe kerül: drága dolog. Pedig éppen az a drága dolog, ha az állatokat rosszul takarmányozzuk. Ugy-e bizony elősmeri mindenki, azért kell ennünk, hogy éljünk. A magunkhoz vett táplálék első sorban arra való, hogy testünket sulyban tartsa, testünk melegének fentartása czéljából eléggjen s csak ha ezen szükségletek kielégítettek, fordítatik a táplálék erőtermelésre, husfejlődésre stb. A nagyon rosszul táplálkozó ember le-

soványodik, erőtlén, a gyermek visszamarad fejlődésében. Így van ez az állatoknál is; a felvett takarmány egy jelentékeny része az élet fenntartására fordítatik s egy bizonyos többletre van szüksége az állatnak, hogy fejlődjék, hogy erőt termelhessen! Ezen többletet minél rövidebb idő alatt adjuk meg a növekedésben lévő állatnak, annál gyorsabban fejlődik s annál kevesebb takarmányt szüségel életének fenntartására, mert rövidebb idő alatt fejlődött ki s így hamarabb értékesíthető. Nem a növekedéskor koplaltatása tehát a takarékos eljárás, hanem ellenkezőleg azoknak jobb takarmányozása.

Ámde akármennyi takarmányt adunk is az állatoknak, csak akkor lesz nagyságbani fejlődésük szembeötlő, ha a takarmányban a csontképződéshez szükséges anyagok nagyon bőven megvannak. Ha elegendő csontképző anyag nincs, akkor a sok takarmánytól meghízna ugyan a növekedéskor állatok, de nem fejlődnek nagyságban a kívánt mértékben. Pedig éppen azok az u. n. csontképző anyagok, a minő különösen a foszforsav és mész, hiányzik leggyakrabban a takarmányfélékből s ezen hiány némely vidéken oly nagy, hogy ennek következtében az egész állatállomány elesenevész, anélkül, hogy az ottani lakosok a dolog okát tudnák találni. Igen természetes azután, hogy ha a csontalap nem növekedik, a test sem gyarapodhatik nagyságban.

Erre a körülményre csak az újabbkori vizsgálódások vezették rá a szakembereket s csak legújabbban sikerült megállapítani azt is, hogy a növényekben nem elegendő mennyiségben jelenlevő csontképző anyagokat mesterségesen is lehet pótolni. Az ez irányban végzett kísérletek oly kedvező eredménynyel zárultak, hogy az u. n. preczipitált foszforsavas meszet, illetve a takarmánycsontlisztet, ma mindenütt használják az állatok fejlődésének gyorsítása céljából.

A takarmány-csontliszt igen jó anyag s az állatok szükséglete oly csekély, hogy a beszerzésére fordított összeg számításba is alig jöhet. Körülbelül $\frac{1}{4}$ krba kerül egy kifejlesztett szarvasmarha vagy ló napi szükséglete. Szüségel pedig naponta

növekedéskorju	8—15 grammot,
„ csikó	8—15 „
„ bárány	3—6 „
kifejlődött szarvasmarha vagy ló	15—40 „

Szarvasmarhának, juhának, sertésnek és szarvasnak darában vagy korpában adható, míg a lovak részére nedves zab közé keverendő.

Takarmány-csontlisztet csak teljesen megbízható helyről célszerű vásárolni, mert a készítményt csak elsőrendű csontból szabad készíteni. Mint legjobb beszerzési forrás a budapesti Hungária kénsv- és mütrágyagyár ajánlható.

Termeljünk több mákot.

A statisztikai évkönyveket és füzeteket lapozgatva, meglepetve olvassuk, hogy Magyarország évi 30,000 métermázsa mákszüségletét annyira sem képes fedezni, hogy mintegy 20—22,000 métermázsa mákot külföldről kénytelen behozni, a mely körülmény, a mi élelmességünknek nem válik éppen javára. A múlt évben is 21,112 métermázsa mákot kellett behozni, hogy a mákoscsikból és mákoskalácsból minden magyarnak kijusson a maga porciója 410,000 forint értékben. Nem nagy pénz ez ugyan egy országnak, de mégis elegendő arra, hogy bennünket, a kik a nemzetgazdasággal is foglalkozunk, s a kik jól tudjuk, hogy nem egyedül a mákért adunk a külföldnek százazreket, gondolkodóba ejtsen, mert elvégre is a százazrekből lesznek a milliók.

Egyedül Torontálmegyében számottevő a máktermelés, a hol a múlt évben 3291 métermázsa volt a máktermelés, holott az egész országban összesen csak 6750 métermázsa. Tétettek ugyan a máktermeléssel egyéb helyen is kísérletek, azonban nem a kellő eredménynyel.

Mák többféle van ugyan, de legkeresettebb s ezért nagyban való termesztésre leginkább a zárt toku, kék színű mák ajánlható, melynek virágja sötétpiros színű. Legjobban díszlik széltől védett porhanyó, mély rétegű vályogtalajon s fejlődésére a kővér termékeny talajt okvetetlenül megkívánja. Erőteljes homokon is szépen nő, de a kötött talajt nem szereti. Legjobb volna kapás növény után vetni, miután azonban maga is kapás, többnyire nem jut neki ilyen helyzet, s ezért lóhere, lucerna vagy gabona után vetik, de nagyon kedveli a friss törést is. A mélyművelést nagyon meghálálja, tultrágyázni pedig nem is lehet, az emberi ürülék is jól elbirja, a szuperfoszfátot esetleg a chilisalétromot nagyon meghálálja.

Vetni márczius hóban, de légekésőbb márczius elején kell akár vékony hórétegre is. Többnyire szórva vetjük, de a soros vetést 30—45 cm. sortávolságra inkább lehet ajánlani. A szórt vetést könnyű hengerrel kell megjárítani. Szórva 2—4 sorba 1.5—3 kg. magot kell vetni, melyet vetés idejéig legezészerűbben a tokokban tartunk el. Nehogy a vetés tulsűrű legyen, a magot 3—4 szer annyi homokkal keverve kell vetni.

Mihelyt a mákot a gyomtól meg lehet különböztetni, azonnal gyomlálni illetve kapálni kell, a mit néhány hét múlva ismétlünk. E kétszeri kapálás alkalmával oly módon ritkítjuk meg a vetést, hogy a növények egymástól 15—20 cm-re álljanak. Ha ritkább a vetés, a szára elágazik s így a szél nagyon sok kárt tesz benne, rovaréllensége csak egy van, az ormányos bogár, mely azonban csak ritkábban szokott föllépni.

A mák augusztus hóban érik, a mit a fejek megfásodásából s a magvak megkekuléséből lehet felismerni. A zárt toku mák fejét egyszerűen le kell törölni, szákokba rakva padlásra hordani s ott kitevegetve, teljes kiszáradását bevárni. A kiszáradt fejeket cséppel vagy még inkább tengerimorzsolóval kell széjjeltörni, vagy pedig gyerekekkel kell a tokokat felmetszetni s kiszáraztatni, a mely mód ugyan a leglassabb, de ekkor legkevesebb mák megy veszendőbe.

A termés kat. holdanként 7—12 hektoliter között váltakozik, hektoliterenként 56—67 kg. súlyyal. A kék máknak az ára 16—40 frt közötti váltakozik. Szalmája csak tüzelésre jó.

MULATTATÓ.

Az igaz jószág.

Téli estéken, mikor a hideg szél kapaszkodik az ablakfába, s a kályha mellett szorul össze a család, senki sem tud olyan hamar segíteni a nagy szótlanságon, mint nagyapó. Sokat élt, hát sokatis tud beszélni a régi időről, a régi emberekről.

Persze azóta nagyot fordult a világ. A régi idők a feledésbe, a régi emberek pedig a hat lábnyi mélybe jutottak. Nagyapó, a kinek a fejére kilenczven esztendő kora rakodott, élő emlékeztetőnek maradt itt.

Igaz ugyan, hogy az idők vasfoga sok régi történetet kiköszörült a fejéből, de azért vannak dolgok, a mikre oly világosan emlékszik, mintha tegnap esett volna meg vele. Az ilyeneket aztán mesébe bogozza az öreg, s álomba ringatja velük az unokáit.

Mi persze már jól ismerjük a nagyapó meséit, hiszen évek óta egyazon dolgait meséli el, de azért világért sem szólnánk neki, nehogy kedvét vegyük, mert akkor méreggel fekszik, s nem tud nyugodtan aludni, — pedig nagyon szereti visszaálmodni az eltűnt fiatalságát.

Mikor a nagyapó kijelenti, hogy mesélni fog, jóleső derű fut végig az arcokon. Az öcsém a pipájáért szalad, s nagy ügyesen rácsihol (mert az öreg még ma is a kova-tapló hive,) a kis hugom pedig az arannyal kivarrt hálósipkáját igazgatja a feje fehéjén. Persze nincs azon mit igazgatni, de hát ez a nagy készség kedvére van az öregnek. Mi pedig, hogy az érdeklődésünket mutassuk, közelebb huzgáljuk a székeinket.

Nagyapó ilyenkor, látva az érdeklődést, megsodritja a hosszú bajuszát, megszipákolja kissé a pipáját, melyből bodor karikák támadnak, s ilyenképpen a rejtelmes, kékes fellegekbe burkolózva megkezdi a mondokáját.

De hát miről is beszéljek? — adja föl a kérdést. A szabadságharczról, vagy betyárvilágról?

Mi, az öregebbek, természetesen a szabadságharczról szeretnénk valamit hallani, de a gyerekek úgy körülöstromolják az öreget, hogy a szive feléjük hajlik.

— Meséljen nagyapó a betyárokról — mondja az öcsém esillogó szemekkel, míg a kis hugom az öreg hóna alá buvik, s úgy kéri félénken . . .

— Még a forradalom előtt ismerkedtem meg Rózsa Sándorral. Nagyon derék ember volt ő, (hogy az isten nyugosztalja,) még ha betyárkodott is. A ki jó embere volt, hát azt sohasem bántotta.

Együtt szolgáltuk a hazát, a mikor itt Szeged

alatt a ráczok irtották a magyart. Mikor aztán a német elől bujdosunk, akkor is sok honvéden segítettek a Rózsa Sándor emberei.

Sok esztendő telt el, mikor újra találkoztunk.

Sosem felejttem el. Hideg, kemény tél volt. Én vadászni mentem a földekre, ez volt az én ünnepnapjaim mulatságom.

Nagyon szerettem a téli vadászatot és sokszor két napig se láttam a várost, úgy elkalandoztam a puszták közt. Mert gyönyörűség ám a pusztai tél. Mindenütt csak a villogó fehérség terül el, de azért ez koránt sem egyhangú, sőt inkább akkor elevenedik meg a természet.

Mikor az első hópihék könnyedén leszállnak a mezőre, akkor kezdődik meg ott az igazi élet. A figyelmes szem mindent lát, a mi künn történik. Az első hó olyan a rónán, mint a titkos irás s a ki ért hozzá, úgy olvas belőle mint a szentírásból.

Mert a havon irás van ám, a miket a vadász ember nyomoknak nevez. Ezekből aztán kényelmesen ki lehet olvasni, hogy erre tapsifüles járt, arra pedig a róka. Csak haladni kell a nyom után, s azok szépen elmondják, hogy a róka koma a major felé ment csirkeszagra, a tapsifüles pedig az erdő felé galyat rágni.

Az ember nyomát még jobban látni, a csizma talpak árulják el, s a pusztai ember még azt is megmondja, ki járt arra. Mert a nyom a testi hibákat is mutatja, különösen a hibás járásu emberét.

Persze a nyomból csak a pusztalakó tud olvasni, városi ember nem ért az ilyesmizhez, az csak az újságból olvassa az ilyesmiket, ha ugyan olvassa. (Ez nekem szólt, mert a fejem esőváltattam.)

Hát a mint így vadászgattam s a két lepuffantott tapsifülessel a hátamon a falu felé igyekeztem, elém akad a gyalogjárón a Pöngé Pista csőszöm, a kit a ráczok sántítottak meg Szent-Tamás alatt. Nyomtagargatónak hívták különben, mert mindig a zsványok után szórta a homokot, de azért a keze alatt soha sem veszett el semmiféle jószágom.

— Ne mönjön a faluba tekintetős uram — mondja.

— Hát honnan tudja kend, hogy én a faluba megyek?

— Hát csak tudom.

— No és miért ne menjek én oda?

— Mert elvöszik a puskáját.

— Hát azt meg már honnan tudod?

— Olvastam.

— Hiszen nem értesz az íráshoz?

Egykedvűen rángatta a subáját a csőszöm.

— A bibliát bizony hiába hajtogatnám, de ezök itt — és a hóra mutatott — írásabbak az írásnál.

— Czizmanyomok — feleltem.

— De kiknek a csizmanyoma! Négy embör

Élet-halál harc.

járt itt. Háromnak volt puskája, de a negyediknek nem, mert az pásztorbottal mönt.

— Mi közöm neked hozzá?

— Majd lősz, mert hát a három puskás embőr a Rózsa bandájából való, a negyedik pedig az új legény. Annak köll a puska . . .

En persze nem hittem az okos szónak, hanem tovább mentem. Szürkére borult az idő, mikor a falu alá értem. Nem is gondoltam a esőszöm szavaira, mikor hirtelen négy subás magyar köszönti rám a jó estét.

Nem vagyok ijedős ember, de akkor mégis nagyon a szívem tájékára szaladt a vér. Ugy volt, a hogy a esősz mondta, a három ember puskával, a negyedik pedig — pelyhes állu legényke — pásztorbottal.

— Jó estét őrnagy ur! köszöntött legutoljára egy alacsony, széles vállu ember, s a kezét kihámozta a subából. Hát nem ismer?

— De bizony, maga a Rózsa Sándor. Honvéd volt ugy-e? Derekasán szolgálta a hazáját.

Megráztam a kezét, a mi láthatólag jól esett neki.

— Most csak ilyen futó betyár vagyok, de azért szabad embőr.

Némi büszkeséggel mondta ezt, majd hirtelen átfordította a beszédet.

— Van-e puskapora őrnagy ur?

— Van hát, hiszen csak nem homokkal lövöldözök.

— Nekünk nincsen, a mi volna, az is fogytán. Adjon kölesönbe, majd mögyszolgálók érte.

Jobbnak láttam, ha kölesönbe adom, minthogy elvegyék.

— De a puska is kéne ám!

— Az is kölesönbe?

— Nem köllene másként, de hát az új legény még nem szörzött magának. Mán pedig az ilyen embörnek a puska a könyere.

— De visszkapom-e valaha, mert nekem ez a puska kedves emlék.

— Itt a kezem — mondta Rózsa Sándor.

Ezalatt egészen besötétedett, s én aggodalmasan néztem magam elé. A zsvány élénk szeme leolvasták az arczomról a gondolatot.

— Majd hazakésérjük, hogy baja ne essön — ajánlkozott készségesen. Adja ide azt a két nyulat, hogy tehör nélkül lögyön.

Szóltanul haladtunk egymás mellett a fehér éjszakában. Egész hazáig kísérték a zsványok. Ott ideadták a két nyulat és nyugodalmas éjszakát kívánva odébb állottak.

— Mőghálálom a szüvességit! — hangzott utánnam a bucsuzónál a Rózsa Sándor öblös hangja.

Nem telt bele két hét, mikor egyszer hajnalban megrörgetik az ablakomat.

— Tekintetős ur!

— Ki az?

— Hazahoztuk a puskáját. Betámasztottam a kis kamrába. Isten áldja mög.

Reggelre csakugyan megtaláltam a puskámat a kis kamrába, de még nagyobb lett a meglepetésem, mikor a béresgyerek azzal állt elő, hogy az éjjel egy tehenet kötött valaki az istállóba.

— Ki kell eresztetni az utra — mondtam. Bizonyosan valami elkötött jószág lesz.

E pillanatban kinyilt a kapu és azon subába burkolt ember lépett az udvarra.

— Ki ne ereszsd azt a tehenet — kiáltott rá a béresgyerekre, majd hozzám fordult. Menjünk a szobába tekintetős uram.

Szóltanul mentem előre.

— Azt a tehenet ajándékba hoztam — mondta a subás ember, a ki nem volt más, mint Rózsa Sándor, a — puskaporért.

— De én nem fogadhatom el — szabadkozottam.

— De köll . . . Nem lopott jószág az, hanem a testvérom nevelése.

— Még így se fogadhatom el, mert a testvérem károsodna vele.

— Attul ne fájjon a feje a tekintetős urnak, kapott ü kettőt is helyötte . . . Ne is szabadjon tovább, ha nem akar mögbántani.

Ezzel aztán kifele fordult a szobából. Még az ajtóból visszaszólt:

— Ejnye, majd el is felejtöttem, Riska annak a böcsületős neve . . .

Nagyapó mélyen felsőhajt; a pipája kialudt, a kályhában hamvadóban a tűz. A gyerekek álmosak . . .

— Hej! de jó idők is voltak azok, mikor olyan becsületős, derék emberek voltak a betyárok is . . .

Nagyapó újra rácsihol, s a bodor füstkarikába nézve, mintha az igaz jószág jelenne meg előtte, félhangon dünnyögi:

— Szép jószág volt ám a Riska, két sajtárral adta a tejet mindennap . . .

A tréfás talány megoldása.

Sokan megpróbálkoztak a lapunk 5. számában közölt tréfás szótalány megfejtésével, de nagyon komolyan vették fel a dolgot. Többen mindazonáltal igen ötletes megfejtést küldöttek be. Ezek között javarészt a következő megoldást adták be. A mi volt, van és lesz: az az *Isten*. Így oldották meg: Dobos Dániel, Pusztai József, Waró Matild, Boróczky György. 2-ik megoldás volt a *nap* (Nagy Ibolyka, Dobos D.). 3. megoldás a *hold* (Boróczky Gy., Dobos D., Nagy Imre). 4. megoldás az *idő* (Nikodem Vilma, György István, Varga Gergely, Eskütt György). Többféle megoldást küldöttek még be ezen kívül, de helyes megfejtést csak egyet kaptunk.

A szerencsés megfejtő és a nürnbergi palota.

Ennek a megfejtésnek egy kis története is van, a mit ezennel elmondunk.

A megfejtésre kitüzött utolsó napon egy ur állított be a szerkesztőségünkbe s szó nélkül helyet foglalván, dalolni kezdett. „*Volt nekem egy szép szeretöm, nem is nagyon régen . . .*” Az ismeretlennek régen lehetett ugyan szép szeretője, mert már tul járt a negyvenes éveken, de azért nem tettünk ellenvetést. Befejezve a dalt, egy pohár vizet ivott

s újra kezdte a nótát. „Lesz még csillagos az ég, majd eszedbe jutok még...” Figyelni kezdtünk s hirtelen összenézünk. „Teringette! — kiáltotta felelős szerkesztőnk — ugyancsak mozog a zsebemben a nürnbergi palota.” Aggódva figyeltük az idegent, a ki végezvén a bus melódiával, tüzes nótára gyűjtött rá: „Nincs menyország, se pokol, se pokol...”

„Alljon meg csak! — kiáltott rá felelős szerkesztőnk, remegve ragadván meg az idegen karjait — hát a *van-t* hol hagyta?”

Az idegen erre abbahagyta a dalolást s felegyenesedvén, büszkén a mellére ütött:

„Van nekem egy háromemeletes házam Nürnbergben”.

Elsápadtunk. Ez volt a megoldás.

„Kihez van szerencsénk?” kérdeztük. „Én Szita Mihály nyugalmazott kefekötő vagyok, kérem a nürnbergi palotát”.

Helybenhagyólag bölintottunk s kiadóhivatatlunk főnöke azonnal lóra pattant, hogy Szita urat Nürnbergbe vezesse. Szerencsésen megérkeztek. „Gyerünk egyenesen a palotába”, szölt a szerencsés és nyerő, Nürnbergnek egyik legszebb utcáson. „Itt vagyunk”, felelt a vezető, egy derék, háromemeletes palotára mutatván rá, „tessék birtokba venni”. — „De hisz itt laknak”. — „Laknak-e? Hát már miért ne laknának?”

Szita ur gondolkozva felsétált a palotába, rövid idő múlva azonban a legnagyobb sietséggel ugrott ki a kapun.

„Hallja-e — szölt a vezetőhöz — engemet ebből a palotából kidobtak!” „Kidobták!?” — felelt ez — ejnye, ejnye, ki hitte volna!” Azzal komor fejszaválással lóra ülének és visszabaktatának.

Ennyiben maradtunk a palotaügygyel, mert utólag kisült, hogy Szita ur nem is előfizető, következképpen nem volt joga magát kidobtatni a nürnbergi palotából.

Képünkhöz.

Élet-halál harc. Izgalmas jelenetet tüntet fel mai képünk a puszták világából. Az oroszán, a puszták királya elég vakmerő volt ahhoz, hogy megtámadjon egy csordájától távolabb legelésző bölényt. A hatalmas állat izletes peccenyéje, kitűnő ebédet szolgáltatott volna neki. De gazda nélkül számított. A megtámadott vad tompa ordítására előrohant a bölénybika s felvette a harcot a ragadozók fedelmével. Életre-halálra megy ez a küzdelem, még pedig előreláthatólag a támadó kegyetlen bűnhődésével fog végződni, mert a bika hatalmas túlkeivel máris földhöz szegezte ellenfelét. Ott nem hagyja azt, míg élet van benne s halálos bosszút nem állhat a csordáján elkövetett merényletért.

Számrejtvény.

Ember Zoltán-tól.

29, 17, 25, 26, 8, 14.	Férfinév.
23, 28, 2, 21, 31, 4, 10, 25.	Nőnév.
22, 29, 11, 28, 29, 7.	Egy vérengző állat.
6, 27, 30, 1, 5.	Fából készítek.
74, 16, 15, 16.	Egy kedves gyümölcs.
32, 12, 23, 28, 22, 12, 3.	Világító tárgy.
18, 19, 23, 28.	Egy vadfa.
13, 9, 20, 28.	Egy kártékony állatka.
1—32.	Sokszor ékesítette zászlóinkat.

A talány helyesen megfejtői között egy regénykötetet sorolunk ki.

Megfejtési határidő február 21.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Többeknek. Számos olvasónk fordult hozzánk a községi fogyasztási és értékesítő szövetkezetek ügyében. Ennek alapján a *Hangya* igazgatósága megküldi az alapszabály tervezetét a tudakozódóknak. A további utasítások azonban még nem lévén kidolgozva, ezekre várakozniok kell. Annak idején, ha szükségük van rá, megfogják kapni.

Betegsegélyző pénztárak. Felelet **Balács Kálmán** urnak. Az 1891. évi XIV. t.-cz. 2. §-a értelmében betegsegélyző pénztárhoz kell tartoznia mindenkinek, a ki valamely iparosnál vagy iparvállalatnál, építkezésnél stb. 4 frtnál nem magasabb napibérrrel 8 napnál hosszabb időre van alkalmazva. Az tehát különbséget nem tesz, hogy a betegsegélyző pénztár vagy az ipartestület hol van. Ebből láthatja, hogy a betegsegélyezési járulékot meg kell fizetnie.

Mezőőr. Felelet **Bük J.** urnak. 500 öl távolság mellett mind a két birtokot egy mezőőr is őrizheti, kérje tehát, hogy a községi mezőőr tartásához való hozzájárulástól felmentessék. — **Büntető panasz visszavonása.** Felelet **B. J. P.** urnak. Szép dolog az irgalmasság, de csak úgy, ha későn nem jön, ezáltal azonban elkészt. Hasonló büntett esetén a panasztegyátalan nem lehet visszavonni. Egy mód lett volna, ha t. i. a sértett leány és a tettes közt az ítélet kihirdetése előtt házasság jött volna létre. Sajnos, most már ez is elkészt, mert az első bíróság ítélete már ki van hirdetve. Bizony-bizony ezen már nem lehet segíteni. —

Perbevont örökösök. Felelet **M. K.** urnak. Ha önök atyjuk után semmit sem örökölték, adósságait sem tartoznak fizetni. Azt, hogy mit és mennyit örökölték, az ellenfél tartozik hagyatéki leltárral, átadó végzéssel vagy egyéb módon bizonyítani. Ha ügyvédet fogadnak, azt okosan teszik. A felperesnek minden esetre joga van Önöket perbe idézni, hogy megnyeri-e a pert, az attól függ, be tudja-e bizonyítani, hogy Önök valamit örökölték. Foglalást Önök ellen csak ítélet alapján vezethet. Ha a pert Önök nyerik meg, a perköltségeket a bíróság megítéli Önöknek, de csak a tárgyalások költségeit. Ha a per törvényszék előtt folyik, ügyvédet kell fogadniok. Betáblázott követelés telekkönyvi törlesztéshez nem elég a visszaadott kötelezvény. A hitelező köteles Önnek telekkönyvi bekeblezésre alkalmas törlési engedélyt adni. — **Kuty Béla, Péntek Lajos, Molnár Károly, Szegfű Sándor, Bogнар Lajos, Valkó János** uraknak, a „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezet, valamint a hitelszövetkezeti alapszabályokat a szövetkezeti központ igazgatósága egyenesen megküldötte, valamint a szükséges utbaigazításokat is megadja. — **Nagy Pál** urnak, Jászfelső-Szent-György. Az akáczfamagot legjobb 1 méter sortávolságra sorba kora tavasszal elvetni. Ha kikelt, akkor a területet többször meg kell kapálni, hogy nagyon el ne gyomosodjék, esetleg, ha a kikelt növények sűrűn állanak, meg kell ritkítani. A következő esztendőben a csemetek már kiszedhetők és elültethetők állandó helyükre. — **K. J.** urnak, Salgó-Tarján. Hegyi szőlőjébe csak szénkénegezés alá ültethetne európai szőlőt, mert az amerikai vesszők valószínűleg nem fognak sikerülni, ha talajában sok a mész. Legjobb azonban, ha a balassa-gyarmati m. kir. állami szőlőszeti felügyelőhöz fordul, az a helyi viszonyokat ismervén, a legjobb tanácsot fogja adhatni. — **Unger Kornél** urnak, Cservenka. Fegyvereket és dohányt lehet külföldről behozni, de a megállapított vámot, amely elég magas, meg kell fizetni. A szőlővessző és szőlőjtvány szokványokat a földmivelésügyi miniszterium állapította meg és ha a „Földmivelésügyi Értesítő” szerkesztőségéhez fordul, az szívesen megfogják küldeni önnek. — **Mink A. D.** urnak, Bikity. 1. A honvéd lovak bérbevétele végett legjobb, ha a legközelebbi honvédhuzár ezredhez fordul, költségbe nem kerül. A községi jegyzőnek kötelessége e tekintetben megfelelő utbaigazításokat adni. 2. A földből a taraczkot legjobb úgy kiirtani, hogy a földet minél többször megszántja és pedig nem nagyon mélyen.

A szántás után boronával összehuzza a taraczkuszalakat és azokat a szántóföld szélén fölégeti. Semmiféle szer alkalmazása nem vezetne célhoz. Legjobb a talaj szorgalmas megművelése. 3. Az árvaszék a beadott folyamodványokra akkor válaszol, a mikor neki tetszik, de kötelessége volna ezt mihamarább megtenni. Ha sokáig várnak, tegyen az alispánhoz jelentést. A jegyzőnek pedig egy krajezárt se fizessen, hogy ő a választ kieszközölje, mert erre neki joga nines. — **Pászthy Ferencz** urnak. Verpelét. A fővárosi helypénz bérlet árverési napját nem tudjuk. Legjobb, ha egyenesen a gazdasági ügyosztályhoz fordul (IV. Borz-utca 12.), a honnét minden részletet alaposan fognak önmel közölni. — **Ifj. Kércsy István** urnak. Az az ur, aki önöket felkereste, határozottan csaló és nagyon jó, hogy föl nem ültek neki, mert az egész elmondott dolga nem egyéb kigondolt mesénél. A földhitelintézetnek sorsjátéka nines, de ha volna is, arra befolyást senki sem gyakorolhat. Nines annak az urnak egy garasa sem, de család utján szeretne hozzájutni. Ha még egyszer felkeresi magukat, jelentsék fel a községhezánál. Ki tudja, milyen veszedelmes csalót fognak leleplezni? — **Lohsteiner József** urnak. A most küldött összeggel az egész évi előfizetés rendben van. — **Balázs József** urnak. A sorsjegyről legközelebb tudósítjuk, mert lapunk zártával még nem történt meg a huzás. Érdeklődését köszönjük: A *szociálistusra* vonatkozólag igaz van abban, hogy nagyrészen a kormány hibáinak a következménye, hogy ez a mozgalom olyan erővel tört ki. De mi attól félünk, hogy ennek a mozgalomnak vérontás lesz a vége s így megint csak a nép fog szenvedni. A helyett, hogy vesztébe menne, észszerűbbnek tartanánk, ha arra szervezkednék, hogy a kormányt megbuktassa, s olyan képviselőket választana, a kik a nép sorsát igazán szívükön viselik. Akkor azután törvény szerint teremődnek meg a jobb helyzet, a mit farkós botokkal nem lehet kieroszakolni. — **Sz. J. Pa-Ors, V. M. Veszprém, P. E. Régen, L. J. Ökrös, M. A. T. Váralja, B. J. F. K.** Sorsjegyeiket nem huzták ki. — **Kaszárnyakör elnökség.** Kérjük tudósítani, hogy *milyen* vörös-kereszt egyleti sorsjegyei vannak?

ORSZÁGOS MAGYAR

KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujannovics Sándor, Dessewffy Aristid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általáncs elismerése szerint hiven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vivta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmányt és szalmás eleséget

tüzkár ellen a szövetkezet

tetemesen olcsóbban

biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **Igazgatóság Budapestben**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügy-nökségek.**

Budapesti piaczi árak.

Budapest, február hó 12-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 76—81 kg *tiszavidéki* 12.50 frttól 13.35 frtig, *pestvidéki* 12.45 frttól 13.25 frtig, *fehértmegyei* 12.50 frttól 13.30 frtig, *bácskai* 00.00 frttól 00.00 frtig *bánsági* 00.00 frttól 00.00 frtig.

Rozs 70—72 kg. 8.40 frttól 8.50 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 6.15 forinttól 6.55 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 6.45 frttól 6.55 frtig, *sörfőzleli* 64—66 kg. 8.00 frttól 9.60 frtig.

Zab 39—41 kg. 6.28 frttól 6.40 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.65 frttól 4.75 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	19.20	19.00	18.70	18.30	18.00	17.80	17.20	15.30	13.10

Buzakorpa, finom 7.50-7.60, durva 4.00—4.40 frt zsákkal együtt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 317—355 frtig; *középmínőségűért* 270—255 frtig; *gyenge minőségűért* 200—240 frtig; *hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű* mm.-ként élő súlyban 29—31 frtig, *hízott magyar és tarka ökör középmínőségű* 24—28 frtig. *Fejős tehén*, magyarfajta 100—180 forintig, tarka 85—140 frtig darabonként. *Elő borju* 1 kgr. élő súlyért fizetnek minőség szerint 32—44 krt. *Vágot borju* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 46—65 krt.

Sertésvásár. (Köbánya.) 100 kgr.-kint élő súlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 52—59 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 50—52 frt.

Baromfivásár. *Lud*, sovány, páronként 2.00—3.00 frtig, *kacsa* 2.30—3.60 frtig, *tyúk* 1.00—1.40 frtig, *csirke* 80 kr.-tól 120 krig, *kaplan* 1.80—2.40 frtig, *pulyka* 3.60—5.50 frtig.

Vegyesek. *Tojás* 100 db. 3.50—4.00 frt. *Szalonna* 80—85 krajezár. *Vaj* Ia. 108—140 kr., IIa. 100—110 kr. *Olvasztott vaj* 00—000 kr. *Méz* sárga csurgatott 40—70 kr. *Burqonya* sárga 2.60—3.20, rózsza 2.00—2.80, közönséges 75—85 kr., *paprika* 35—52 frtig, *hüvelyes paprika* 18—52 frtig métermázsánként.

Juhvásár: *hízott ürü* páronként 17.00—19.00 frt, *feljavított juh* 11—14 frt, *kiverő juh* 7.00—9.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Egyéb magvak: *mák* 29—31 frt; *bab* fehér nagyszemű 6—6.75 frt, *apró* 7—7.50 frt, *tarka* 9—12 frt, *lenese* 14—17 frt, *borsó* héjas 8.50—8.60 forint, *köles* 4.75—4.75 frt, *kendermag* 7.95—8.00 frt, *repeze* 13.00—13.50 frt. *lóhere* 40—50 frt mm.-ként.

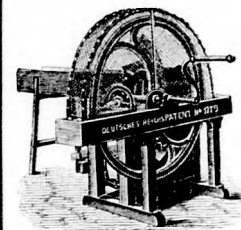
SACK RUDOLF egyedüli képviselője Magyarországon

Propper Samu

Budapest, Váci-körut 52. sz.

Előre bocsátva, hogy *Sack Rudolf világhírű gyártmányai eredeti minőségben csak nálam* kaphatók:

Ajánlom közkedveltségű **egyetemes és többvasu ekéimen** kívül sík és dombos talajra egyaránt kitűnően alkalmas **sorba- és szórvavető gépeimet**

szecskavágó-,

répavágó-

gépeimet.

Kézi, járgány- és gőzhajtásra járgányaimat,

a jelenkor legjobb

szerkezetű

takarmánypároló

készülékeimet s minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

Mindenről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

Ajánlom minden ekeversenyen
első díjakat nyert
egyetemes

ACZÉLEKÉIMET,

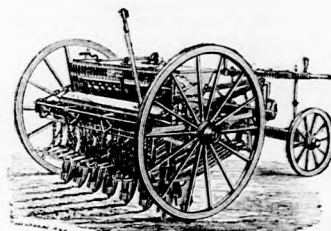
melyek anyag, kivitel s olesó áráknál fogva az összes eddigi konkurrencziát legyőzni képesek.

Bächer Rudolf,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb
 vetőgépe a jelenkornak
 a **Melichár-féle**

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és
 feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

Melichár Ferencz

cs. és kir. szab. vetőgépgyára

BUDAPEST,

VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Magyar Jelzálog-Hitelbank.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank részvényeseinek 1898. január 26-án tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta a 10.300.000 o. é. arany forinttal befizetett részvénytőkének 47.000 drb egyenként 100 o. é. arany forinttal (250 frank = 202¹/₂ német birodalmi márka) befizetett

új részvény kibocsátása

által 15 millió o. é. arany forintra — 150.000 drb 100 o. é. arany forinttal (= 250 frank = 202¹/₂ német birodalmi márkával) befizetett részvényben — leendő felemelését, és hogy a kibocsátandó 47.000 drb új részvényből, melyek az 1898-i év tiszta üzleteredményében már részesednek, a részvényeseknek 25.750 drb új részvényre az elővételi jog 220 o. é. forintos árfolyamon és a folyó czimletkamatok és bélyeg hozzászámításával átengedjék.

Ezen határozat értelmében az elővételi jogot a következő módzatok mellett ajánljuk fel ezennel a részvényeseknek:

1. A részvényeseknek jogukban áll *két-két darab* ez idő szerint forgalomban levő 200 o. é. arany forinttal teljesen befizetett részvény alapján vagy *négy-négy darab* 50%-kal befizetett részvényjegy alapján, egy új részvényt átvenni. Az ily módon eredményezett részvény-törédek, negyed részvényekről szóló igazolványok újján lesznek kiegyenlítve.

2. Az elővételi jog f. é. február 5-től ugyanezen hó 21-ig bezárólag érvényesítendő.

Azon részvényes, aki elővételi jogát ezen határidőn belül nem gyakorolja, ezen jogát elveszti.

3. Minden egyes részvényért 220 o. é. forintnyi ár, az 1898. január 1-től az átvétel napjáig számítandó 5%-os czimlet kamatok és 63 krnyi bélyegilleték fizetendő.

4. Ezen befizetés az elővételi jog érvényesítésére megszabott határidőn belül egy összegben teljesítendő.

5. Aki elővételi jogát érvényesíteni óhajtja, tartozik részvényeit, illetve részvényjegyeit az összes hozzátartozó szelvényekkel együtt, két számjegyzék kíséretében a fentemlített határidőn belül bélyegzés czéljából benyújtani és pedig:

Budapestben: a bank főpénztáránál és
 a Magyar leszámító- és pénzváltó banknál

Bécsben: az Union-Banknál

Párisban: a Société générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France czimű intézetnél, mely helyeken egyuttal a befizetések is teljesítendők a fentemlített határozmányok (3. és 4. pont) értelmében. — A Société générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France-nál Párisban a befizetések a bécsi váltónak Párisban jegyzett napi árfolyama alapján teljesítendők.

6. A befizetett részvényekről ideiglenes részvényjegyek (igazolványok) adának ki, melyek ellenében egy később megállapítandó határidőben szelvényekkel ellátott végleges czimletek lesznek kiszolgáltattva.

7. Az új részvényekért befolyó összegnek azon része, mely a részvények névértékét túlhaladja, az egész művelettel összefüggő terhek és költségek levonása után, a tartalékalap javára fordítatik.

Budapest, 1898. február 3-án.

Utánnomást nem dijazunk.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank Igazgatósága.

Tartottam szavamat!

Megjelent a könyvem a csodálatos amerikai kalandjaimról.

Tele van ez a könyv sok szép képpel, olyan hűségeselek, hogy szinte sírok, mikor reájok tekintek. Sírok ám, mert rengeteg rézköltséget emésztett fel ez a vállalkozás, s ha jól felgondolom, azt találom, hogy az én vitézi eszelekedeteimben az a legesodálatosabb, hogy csodálatosan olcsón adom. **35 kr.** egy képes könyvért, amiért egy embernek halálos veszedelmeken kellett keresztül menni, hogy azt megírhasssa, egy másiknak ki kellett tanulni a pingálás esinját-binját, hogy azt megrajzolhasssa: **no, ilyen olcsóságot csakugyan nem pipált még Amerika sem.**

Hát most már csak tessék megvenni a könyvemet. **A 35 krt küldje be a „Független Ujság” kiadóhivatalába, (Budapest, IX., Üllői-ut 25.)**

U. I. Ugyan mit szólna hozzá az öreg Sárga Róka Péter, ha meglátná magát lepíngálva, amint a vadember bolondul esókolja a nótázó ajkait? No, az bolond egy história volt.

Karikás János.
amerikai utazó.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-40 év közti időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénz-üzretet nem mondhat fel. Csekély kamattal toke is törlesztetik. Lebonnyoltás leg-
rövidebb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat. 40494

Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet.
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden részéről, hatóságok és a legtekintélyesebb föld-birtokoktól alkalmányszerűleg ajándék van

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

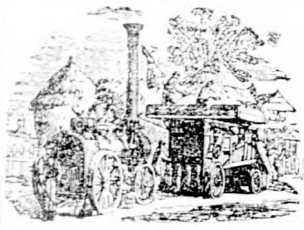

**Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb. utján.**

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítészet

Budapesten, V. ker., Külső váci-út 46. szám.

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigynöke ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.

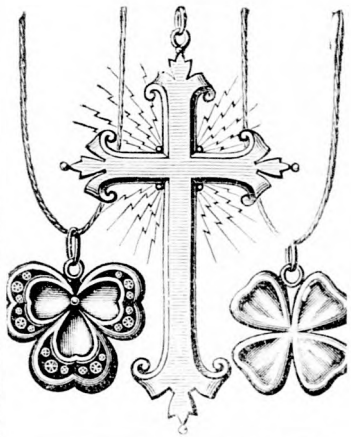
Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas-, félmagas- és vasmórló-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Egészségi kereszt

v. lóhere alakú emlény.

Aki még nem jutott birtokába, rögtön rendelje meg az erekltye egészségi keresztet, vagy lóhere alakú emlényt, mert ezek valódi arany és ezüstből készítték, évek hossza után is értékesek.

Ezrek meg ezrek férfiak, nők, fiúk, leányok, öregek és fiatalok viselik ezen nagybecsü talizmánt, melyet illetőleg kivétel nélkül minden élő lénynek viselnie kellene. Mindenki megengedheti magának a csekély kiadást egy ily általán elismert és kedvelt ékszerért, mely örök életig kedves erekltye. **Kereszt vagy lóhere**

valódi ezüstből frt 1.50

valódi aranyból frt 5.—

selyemzsinóron, bérmentve haza szállítva.

Megrendeléseket az összeg beküldése, vagy utánvétel mellett eszközöl

FEKETE JULIUS, Bécs, V., Rüdiger-utca 1./F. U.

A »Független Ujság« kiadóhivatalában megszerezhetők:

A Magyar Nemzet Ujjászületése.

A »Független Ujság« karácsonyi melléklete, mely az 1848-ki korszakalkotó eseményeket írásban és művészi kivitelű képekben ismerteti.

Ára: postai küldéssel együtt 30 kr.

„Magyar Földmívelők Naptára 1898.”

Ára postai küldéssel együtt 35 kr.

Mult évi forgalom: 25,223 mm.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség figyelmét

a budapesti gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

A bejelentéseknek eléggé korán való beérkezése esetén a czég annál nagyobb versengést biztosíthat ezen aukcziók részére, mivel még a téli hónapokban ébreszti a bel- és külföldi vevők érdeklődését.

Mindenemü felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Az ezredéves orsz. kiállításon kiténtve.

VARJU ÉS TÁRSA

cs. és kir. szab.

hangszer-ipar telep

BUDAPEST,

VIII. József-körút 20. sz.

Ajánlják saját gyártmányu hangszereiket. **Cimbalmok pedál nélkül** 45, 55, 60, 65, 75 frtért pedálos 80 frttól feljebb. **Czimbalmainkért** 2 évi kezességet vállalunk. **Iskolanevedők** 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frtért és feljebb. Regi kijátszott hegedők nagy választékban 15, 18, 22, 26, 30 frtért és feljebb.

Javitások elfogadtatnak, gyorsan s pontosan eszközöltetnek.

Használt hangszerek becseréltetnek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

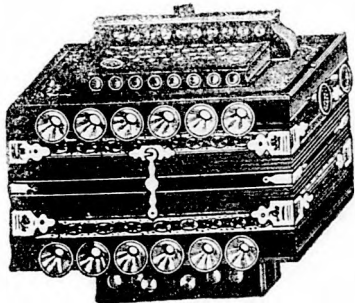
Lapunk előfizetői, ha a megrendelésnél e lapra hivatkoznak árengedményben részesülnek.

STOWASSER J.

császár és királyi udvari hangszerész

• BUDAPEST, II., Lánchíd utca 5. •

Saját gyártmányu fuvó, vonó és ütőhangszereiről, cimbalmairól és mechanikai zenélő-műveiről nagy képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik.

Elpusztíthatatlan erős orgona-harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Zenekarok felszereléséhez szükséges fuvó, és vonóhangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legutányosabb árban szállítatnak.

A cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség zenekarainak egyedüli szállítója.

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minősége: Jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban a törvényesen bejegyzett

Medve védjeggyel

valamennyi nagyobb vidéki

fűszer- és vaskereskedésben

kaphatók.

A Budapesten Andrásy-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** cég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, amely csomagok ragasztva, a medve ábrával és a **MAUTHNER** névvel vannak jelölve, úgy a mint a rajz itt mutatja.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a világ legjobb - eddig felülmulhatatlan és legtökéletesebb, a tartósságánál fogva a legolcsóbb permetezőgép a „VERMOREL“-féle valódi

ECLAIR

peronospora permetező mely eddig minden versenyenél az elsődíjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő szövetkezetünkél.

Ára 20 forint csomagolással.

AUSSIGI I^a „RÉZGÁLICZ“

jegecsekben vegytiszta a peronospora elleni védekezésre a gyakorlatban eddig legjobbnak bizonyult gyártmányt és egyéb permetező anyagokat szavatolás mellett, úgy szintén „Raffia hánccsot“, legjutányosabb árban ajánlunk.

MEGJEGYZÉS.

Szőlőpermetezés céljából szövetkezetünk által szállított és igazolványunkkal ellátott rézgálicz küldeményeket a M. A. Vasutak circa 40% díjkedvezményvel szállítják.

I^a Rézgálicz 98-99°/_o

jegecsekben és örölve és egyéb permetező anyagok továbbá

Szuperfoszfát,

chilisalétrom,
kénsavas-káli,
kénsavas-ámmon,

Szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféleket legjutányosabban ajánl:

a „Hungária“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság Budapest, Váci-körút 21.